

Előfizetési árak:

Egész évre · 20 kor. — fill.
Félévre · · 10 » — »
Hegyedévre · 5 » — »
Egy óra · · 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A hadsereg egysége.

Pécs, 1901. okt. 15.

A mi hadseregünk valóságos külön állam az államban. A polgári államtól megkövetelik, hogy emberanyagot és pénzt szolgáltatson a hadseregnek, minden egyéb tekintetben azonban föléje helyezik a polgári államnak, a mely sem a hadsereg szervezetébe, sem igazgatásába bele nem szólhat.

Mindezt a hadsereg egysége címén rendezték be így, mivelhogy a polgári állam dualisztikus szervezettel bír, a hadsereget pedig dualizálni nem engedik s ezt azzal a semmitmondó, alapjában valótlan frázissal okolják meg, hogy csak egységes hadsereg teljesítheti a pragmatika szankciónban kötelezett kölcsönös védelmet.

A hadseregnek annyira féltett egysége nem ezt a célt szolgálja, hanem csupán arra való, hogy az összbirodalmi eszme menedékét képezze, melynek a viszonyok nyomása alatt a polgári állam igazgatásából egyelőre vissza kellett vonulnia.

In deinem Lager liegt Österreich: ez a mondás soha sem volt alkalmazható a hadseregre találóbban, mint éppen a hatvanhetes kiegyezés óta. A k. u. k. Gemeinsame Armee képezi magát a Gesamtmönarchie-nak, mert ez mint egységes hadsereg jelképezi az egységes államot s ha most még a papiroson el is kell tőnni, hogy a Habsburgok uralma alatt két különálló államról essék szó, az egységes hadsereg biztosítja, hogy adandó alkalommal ez az egységesség kiterjesszessék az egész államszervezetre is.

Hogy ez és nem más a végcélja a hadsereg egysége fölött való éber őrködésnek, azt legjobban bizonyítja azoknak az argumentumoknak a tarthatatlan volta, a melyekkel ezt az egységet elfogadhatóvá tenni iparkodnak.

Mert a pragmatika szankciónak egyenes félremagyarázása az, mintha abban Magyarország vérendszereinek önálló kifejlésétől lemondott volna. Az abban megállapított közös és elválhatlan birtoklás csak az uralkodó személyére vonatkozik s az abban kifejezetten főtartott külön államokra csak azt a kötelezettséget róttá, hogy megtámadtatás esetén egymást egész haderejükkel kölcsönösen védelmezzék.

Perszonál-unióban kölcsönös véd- és dac-szövetségre léptünk a pragmatika szankciónban az uralkodóház többi országaival, amely véd- és dac szövetség semmi másban nem különbözik egyéb államokkal kötött szövetségtől, mint a perszonálunió követelte felbonthatatlanságban.

Ha a kölcsönös védelem hatályosságához a hadsereg egysége föltétlenül szükséges lenne, akkor batkát sem érne az olyan véd- és dacszövetség, a melyet teljesen külön álló államok kötnek egymással, a melyeknek mindegyike önálló hadsereggel bír. Pedig a történelem számos példáját mutathatja föl annak, hogy egymással szövetséget kötve külön hadseregek együttes hadműködése nemcsak lehetséges, de azt az együtt működő hadseregek önálló szervezete semmiben sem hátráltatja.

Hogy a történelem régi példáiról ne is szóljunk, utalunk a krimi, a slezvig-holsteini, a krétai s legújabbban a kínai hadjáratokra, a melyekben mindenütt nem egységes hadseregek, hanem több szövetséget kötött állam külön csapatai küzdöttek együttesen az egységes haderő ellen és vívták ki a legszebb diadalokat.

Üres és a tények által agyoncáfolt állítás tehát az, hogy a pragmatika szankciónban kölcsönös védelem csak egységes hadsereg által lenne teljesíthető. Nem egyébre való tehát az osztrák-magyar hadsereg egysége, mint a két állam különállásának elnyomására s az udvari körök ideáljának, az összbirodalmi eszmeinek élő dokumentálására.

Hisz ha nem erre törekednének, az annyira féltett egység veszélyeztetése nélkül is tehetnének engedményeket a magyarságnak, a melynek utóvégre is van annyi jussa a hadsereghez, mint a német Ausztriának. Maga a kiegyezés magyar hadseregről beszél; mi sem lenne tehát természetesebb, minthogy ennek magyar legyen a szolgálati nyelve.

Ennek azonban még a gondolatától is irtóznak s azt vetik ellen, hogy egységes vezérlés csak egységes szolgálati nyelv mellett lehetséges. Azt persze nem akarják észrevenni, hogy erre az okoskodásra rácsófol minden nagyobb hadgyakorlat, melyen közshadseregbeli, magyar és horvát honvédsapatok vesznek részt, tehát

háromféle szolgálati nyelv és vezényszó soha sem akadályozta az egységes vezérlést. Avagy nem egységes-e a magyar korona országainak honvédsége, dacára annak, hogy horvát-szlavonországi részének más a szolgálati nyelve, mint az anyaországbelinek?

Azt is föl szokták hozni a magyar nyelv jogának a hadseregben való elnyomása mellett, hogy a magyart nem lehet a magyarországi ezredek szolgálati nyelvét tenni, mert akkor Ausztria minden nemzetisége hasonló követeléssel lépne föl a saját területéről ujoncozott ezredekre nézve.

Nos, ez az okoskodás is mutatja, hogy a közshadsereg egyenes megtagadása Magyarország önálló államiségének, mert nem ismer különbséget a magyar államnyelv és az osztrák nemzetiségek nyelve között, annak is csak olyan jogot tulajdonítván, mint emezeknek.

De hogy mennyire hamis ez az okoskodás, bizonyítja az a körülmény, hogy az osztrák honvédség szolgálati nyelvét akadálytalanul megtehették a németet, dacára annak, hogy nemzetiségeik a magyar honvédségre való hivatkozással, a melyben a horvátok saját nyelvüket használhatják, még nagyobb nyomattal követelhetnék volna a külön-külön nemzetiségi szolgálati nyelvet.

Szó sincsen tehát róla, hogy a magyar államnyelvnek a törvényben főtartott magyar hadseregben való érvényesülése tarthatatlanná tenné az osztrák haderő német szolgálati nyelvét. De a magyar szolgálati nyelv kifejezésre juttatná a magyar állam különállását s ezt megakadályozni elsősorban föladata a a közshadseregnek.

* **A pincehelyi választás.** A pincehelyi kerületben holnap (szerdán) lesz az új választás, melynek eredménye a néppárt minden izgatása és fanatizálása dacára is az lesz, hogy Rátkay László kerül ki győztesen igen nagy többséggel.

Rátkay lelkes felhívásban buzdítja kitarításra a választókat, a hatóságok pedig nagy intézkedéseket tesznek, hogy rendezettség ne történhessék és nagy karhatalmat rendelnek ki, hogy minden választó meg legyen védve és hogy bántódása senkinek sem eshessék.

Értesítés!!

Nagyszámu igen tisztelt vevőim gyakran hangoztatott kívánságának engedve *Pécsett, Siklósi-országut 44. sz. a.*, a „Mátyás Király“ átellenében nagy választéku

BUTOR-raktárt

rendeztem be. — Raktáron tartok állandóan mindennemű, főleg honi gyártmányu *fa, vas és kárpitozott butorokat a legolcsóbb — nagybani — eredeti gyári áron.*

Kiváló tisztelettel

FRIEDMANN KÁROLY.

Tolna vármegye közzonti választmánya a következő felhívást bocsátotta ki:

Az október 16. ára elrendelt pincehelyi képviselőválasztásra vonatkozólag az 1874. évi XXXIII. t. c. 63. § a értelmében közhirre tétetik, hogy ez évi október hó 24. ére Budapestre összehívott 1901–1906. i. országgyűlésre küldendő képviselő megválasztása ez évi október hó 2-án a pincehelyi választókerületben meghiusulván, Tolna vármegye központi választmánya a fent hivatkozott törvény 57. §-a alapján ezen kerületben az új választás határnapját 1901. évi október hó 16-ik napjára tűzte ki. A pincehelyi választókerület szavazatszedő küldöttségei előtt az egyes községbeli választók a községen kívüli vásártéren e célból felállítandó szavazó helyiségeiben és a következő sorrendben fognak szavazásra felhívni: Választási székhely: Pincehely. Választási elnök: dr. Schwets Antal. Jegyző: Klimes Antal. Szavazatszedő-küldöttségi elnök: Kerbolt István (egyszersmind választási elnökhelyettes). Jegyző: Bereck István. Helyettes elnökök: Forster István és dr. Rolff Aladár. Helyettes jegyzők: Cholnoky Lajos és ifj. Csukly Ignác. Szavazási sorrend: az I. számú szavazatszedő küldöttség előtt szavaznak: Pincehely, Szakály, Felső-Nyék, Fürged, Nagy-Szokoly, Szárazd, Miszla, Némedi, Simontornya és Tamási. — A II. számú szavazatszedő-küldöttség előtt szavaznak: Görbő, Beleska, Nagy-Székely, Tóth-Keszi, Hőgyész, Regöly, Hidegkut, Szemcse-Csehi, Kis Székely, Majsa, Ozora és Felső-Iregh. — A szavazás a szükséghez képest az illető szavazatszedő-küldöttségek előtt reggeli 9 órakor kezdődik. — Az ajánlás reggeli félkilenc óráig történhetik. A választáskor csak szavazati joggal bíró választópolgárok jelenjenek meg, nehogy a rendtelenségre könnyen hajló hivatalnokoknak esoportosulásra és rendőri beavatkozásra okot szolgáltató kihágásai a közrend megzavarására s ezzel kapcsolatosan a választópolgárokat megillető alkotmányos jogok gyakorlásának meghiusítására vezessenek. E végből a közönség figyelme különösen is felhívatik a vármegye alispánja által az általános képviselőválasztások alkalmából ez évi 15 983. alisp. sz. a. kibocsátott és egész terjedelmében részletesen felsorolt és súlyos büntetés alá eső tiltott cselekményektől való tartózkodásra. — Közhirre tétik végül, hogy a közbiztonság fentartása, az élet és vagyonbiztonság feltétel nélkül megóvása, nemkülönben a választói jog szabad gyakorlásának szabadérvényes-

ítése érdekében szükséges karhatalmi erőnek nemcsak a választási székhelyre, hanem a felmerülő szükséghez képest más községekbe is kirendelése iránt, úgy a választás folyamata, mint a választási előkészületek és mozgalmak alatt a legmesszebbmenő intézkedések tétetnek.

A város 1902. évi költségvetése.

Pécs, 1901. okt. 15.

A városi költségvetés kiadási tételeinek ismertetését a következőkben folytatjuk:

III. Községi tartozás.

25. Komlós keresztesi Fejérváry Géza báró, m. k. honvédelmi miniszter 50 éves szolgálati jubileuma alkalmából tett alapítvány 100 kor.

26. A pécs-baranyai kertészeti egyesület részére tett alapítvány 12 kor.

27. Előlegül felvett törzstőkék visszafizetése 7800 kor.

28. a) A város fenhatósága és kezelése alatt álló, valamint egyéb alapítványokból felvett 387.361 k. 76 fill. kölcsön kamataira 21.934 kor.

b) Az alapítványi pénztárakból felvett egyes kölcsönök nevezetesen: az 1892. évi nagy-hadgyakorlati költségekre, a budai külv. illemhely, a sétateri kioszk, a bányatelepi rendőrkapitányi lak építésére felvett kölcsön törlesztésére 2732 kor.

A város egyéb kölcsöneitörlesztésére és kamataira 124.820 kor.

III. Összesen 157.398 kor.

IV. Vizvezeték.

29. Vizvezetési kiadások (lásd a külön költségvetést) 75.000 kor.

IV. Összesen 75 000 kor.

V. Közegészségügy.

30. Az egészségügyi személyzet fizetése 8980 kor.

31. Fertőtlenítők ruházatára 340 kor.

32. Balokányi fürdő és park gondozása 1100 kor.

33. Gyógyszerek szegények részére, oltóanyag és fertőtlenítő szerek 1100 kor.

34. Temetők gondozása 1700 kor.

V. Összesen 13.220 kor.

VI. Rendőrség.

35. a) Tisztviselők és szolgák fizetése 91.616 kor.

b) Szolgák ruha illetménye s ágynemő beszerzése 15.500 kor.

c) Szállásbér 2400 kor.

36. Tűzoltói kiadások 12.200 kor.

37. Letartóztatott egyének élelmezése 1500 kor.

38. Toloncolási költségek 850 kor.

VI. Összesen 124.066 kor.

VII. Kegyuraság és jótékony célok előmozdítása, segélyezés.

39. Kegyuri kiadások és segély a hitfelekezeteknek 29.900 kor.

40. A Rudolfinumban levő és a tartásba adott árvák ellátása 15.000 kor.

41. Járuléka a közkórháznak 420 kor.

42. Segélypénzek a Matessa intézet, a szegényház és a népkonyha gyámolítására 5730 kor.

43. A szegedi árvíz kölcsön törlesztése és kamatai 946 kor.

44. Szegény iskolás gyermekek felruházása 4800 kor.

VII. Összesen 56.796 kor.

VIII. Iskola és közművelődésügy.

45. Községi népiskolák:

a) Felügyelet és az elemi iskolai tantervek javadalma 90.335 kor.

b) Házfelügyelők javadalma 4100 kor.

c) Segélyek és hozzájárulások 3660 k.

d) Tanszerek, könyv-segély, úgy az iskolai könyvtárak fentartása 1500 kor.

e) Eszközök, anyagok beszerzése 2500 k.

f) Épületek fentartása 3576 kor.

g) Különlék s előre nem láthatók 3400 kor.

h) Polgári leányiskola 18.040 kor.

i) Ovodák 8768 kor.

j) Iparos-tanonc iskolai szükséglet 11.460 korona.

k) Az alsó fokú kereskedelmi iskola szükséglete 4180 kor.

46. Püspöki joglyceum járuléka 1740 k.

47. A kir. főreáliskola járuléka 8300 k.

48. A német-üröggi iskola járuléka 240 korona.

49. A magán polgári fiúiskola járuléka 1200 kor.

50. A nemzeti színház fentartási költségei 39.800 kor.

51. Múzeumi költségek 1400 kor.

VIII. Összesen 204.199 kor.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Huszonnégy óra egy falusi tanító életéből.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Írta: Unátyinszky Leona.

(Folyt. és vége.)

Igy lehetséges, — mert mikor az iskolai butorzatot tudakolám tőlük, — s a padra került a sor, egy darabig hallgattak, nem jutott eszükbe, míg végre az egyik büszkén tekintve társaira, — diadalmas hangon ki-vágja: »padrakész».

A kedves olvasó csodálkozik tán, hisz ily név a szótárban nem létezik, — sőt Pallas nagy lexikonjában sem található, — s én mindennek dacára mégis bebizonyítom, hogy az én Hanzim derék gyerek.

Ugyanis, a gyermekek hozzá vannak szokva, hogy »padrakész» felszólításra kezecskéiket a padra tegyék.

Már most, a pad eszükbe nem jutott, szégyenben maradni nem akarván, a Hanzim segített magán, azt gondolva magában, hogy a »padrakész» szóban, a pad neve is bizonyára benn van, válaszsza ki magának belőle a »kisasszonykérem» — Ez utóbbi ugyanis

én vagyok. Az öreg svábok eltanulták a kicsinyektől a megszólítást, s most a hátam megett is úgy emlegetnek »die kisasszonykérem».

A ki pedig beszél velem és igen meg akar tisztelni, azt mondja: »Frau kisasszonykérem».

Később a nagyobbak olvastak a méhről és virágról, kérdésekre, hogy mi az a virág, az egyik sietett felelni, nehogy valamilyik megelőzze, — ekként: Eine Kuh. (Egy tehén.) Azaz az apjának egy »Virág» nevű tehene van, melyet bizonyára magyar ember-től vett a vásáron.

Hát mikor egy hat éves kis apróság elszámolta testének főrészeit, s a feje után a nyakára mutatott, azt mondta, hogy annak a neve: »nyakafáj».

Igazán alig tudtam a nevetést visszatar-tani.

Hogy miért mondta a nyakának, — hogy nyakafáj, — abban leli magyarázatát, hogy visszaemlékezett a néhány ezelőtt jelentkező torokfájós gyermekek akként jelezték betegségüket, hogy a nyakafáj.

De most látom mennyit csevegek az iskolámról, áttérek hát a napnak másik felére, — melyivel hamarabb készen leszek.

A gyermekek vidám arccal, meglege-detten készülődnek össze, arcukon nyoma sincs, hogy tanítójuknak eltitkolni valója volna,

amint a tanítóságra általában éppen most a közelmúltban mondva lett.

Takarni valónk van! Ezt a megjegyzést tették ránk.

Ugyan mi takarni valónk van? kérdem én.

Ha volna, bizonyára leráznák rólunk a leplet. E tekintetben hamar akadnak egyet-értő emberek.

Mert lám egy ember, azaz egy-két tanító miatt, kik arcul csapták a diákjaikat, a meinek ki tudja milyen előzményei lehettek már, — mily hamar sietnek követ dobní az egész tanítóságra, — sovány vigasztaláskép azt hagyva, hogy »akinek nem inge, ne vegye magára».

Már csakugyan hozzá kell szoknunk, hogy a közvélemény a tanítóban keresi mindig a hibát.

Hisz' ha egy iskolás gyermek megdobja a szomszéd kutyáját, — a tulajdonos is akként rivall rá:

— Hát erre tanít a tanítód az iskolában?

A gyermek rossz erkölcsű magavisele-téért is 10 esetben kilencszer okozzák a ta-nítót, míg egyszer a szülőt.

S ha mi figyelmeztetjük az elvakult szülőt, ki gyermeke iránt majom-szeretettel viseltetik, — azt feleli: mindig csak nem üt-hetem a gyermekemet.

IX. Katonaügy.

52. Bérek, épületfenntartási s egyéb költségek:

a) Bérek és átvonuló tiszték szálláspénzei: 11.620 kor.

b) Laktanyák jó karban tartása 9768 k.

c) Kéményseprés és kiégetés 1000 kor.

d) Tüzkárbiztosítás 252 kor.

e) Emésztő gödrök tisztítása 3000 kor.

f) Katonai fuvarok s különfélék 3660 k.

53. Ujjoncozási költségek 300 kor.

54. A Ludovica Akadémiának és a pécsi honvéhadapród iskolának alapítványi helyek után 2800 kor.

IX. Összesen 32.400 kor.

X. Különfélék.

55. Visszafizetések 400 kor.

56. Földbér megtérítés a nőzárdának 100 kor.

57. Fogyasztási és italadók kezelési költségei 260.000 kor.

58. Különféle kiadások 28.000 kor.

X. Összesen 288.500 kor.

B. Rendkívüli kiadások.

59. Átmeneti kiadások (nagyobb javítási munkák, a belvárosi és budai városi plébánia háznál, a Xaver templom) 6600 kor.

60. Előlegek 10.000 kor.

61. A városi tart. alap létesítésére 6000 korona.

Összesen 22.600 kor.

A kiadások összegezése:

I. Igazgatás 380.510 kor.

II. Községi vagyon 342.949 kor.

III. Községi tartozás 157.398 kor.

IV. Vizvezeték 75.000 kor.

V. Közegészségügy 13.220 kor.

VI. Rendőrség 124.066 kor.

VII. Kegyuraság és segélyezés 56.796 k.

VIII. Iskolaügy és közművelődés 204.199 k.

IX. Katonaügy 32.400 kor.

X. Különfélék 288.500 kor.

Rendkívüli kiadások 22.600 kor.

Összesen 1.697.658 kor.

Összehasonlítva 1.350.910 kor.

bevételekkel, marad fedezetlen 346.728 k.

Ennek fedezetére az alapul felvehető 700 ezer korona állami adó után 50 % városi pótdadó rovandó ki.

(Folyt. köv.)

Pécs város virilistái.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. október 15.

A város igazoló választmánya által a jövő évre összeállított legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok névsora a következő:

Rendes tagok:

Engel Mihály	9866 kor. 59 fill.
Schönherr Mihály	4918 „ 52 „
Hirschfeld Samu	4680 „ 19 „
Zsolnay Miklós	4270 „ 19 „
Schapringer Gusztáv*)	4120 „ 32 „
Stern Károly*)	3866 „ 36 „
Scholz Gyula	3636 „ 08 „
Dr. Löwy Lipót	3412 „ — „
Jankovits József	3168 „ 12 „
Reinfeld Imre	3049 „ 98 „
Wertheimer Jakab	3033 „ 92 „
Deutsch Ádám*)	3012 „ 80 „
Piacsek Gyula	2915 „ 76 „
Ifj. Scholz Antal	2735 „ 94 „
Eizer János*)	2685 „ 56 „
Spitzer Jakab	2630 „ 70 „
Oblath József	2520 „ 28 „
Dr. Schwarz Frigyes	2474 „ 22 „
Schwabach Zsigmond*)	2395 „ 56 „
Teleki Zsigmond*)	2234 „ 40 „
Auber Gyula	2197 „ 88 „
Erreth János*)	2119 „ 54 „
Dr. Erreth Lajos*)	2119 „ 54 „
Papp József	2095 „ 70 „
Fekete Mihály*)	2078 „ 02 „
Szuly János*)	2034 „ 52 „
Dr. Lieber György*)	2028 „ 98 „
Kindl Ferenc*)	1959 „ 92 „
Taizs József*)	1852 „ 66 „
Maletter Rezső*)	1838 „ 04 „
Zsiga László	1783 „ — „
Mutnyánszky Béla*)	1710 „ 08 „
Horváth Antal*)	1662 „ 46 „
Fodor Pál*)	1615 „ 60 „
Némethy József*)	1589 „ 54 „
Klein Jakab	1586 „ 63 „
Dr. Kaufer Jenő*)	1565 „ 96 „
Pápa József	1549 „ 65 „
Erreth Kálmán	1549 „ 28 „
Dr. Kucsénics Henrik*)	1515 „ 44 „
Hoffmann Lajos	1512 „ 70 „
Ifj. Erreth János	1507 „ 20 „
Dr. Krausz Jenő*)	1493 „ 36 „
Trixler Alajos	1400 „ 02 „
Mihálovits György	1374 „ — „
Krausz Béni	1373 „ 17 „

Engesszer Miklós*)	1337 kor. 20 fill.
Mestrics Imre	1315 „ 92 „
Dr. Ludwigh Ferenc*)	1269 „ 60 „
Spitzer Lajos	1263 „ 40 „
Eizner Dóci	1258 „ 22 „
Orf Gáspár	1229 „ — „
Schlauch Imre*)	1228 „ 16 „
Gadó Nagy József	1222 „ 72 „
Kempfner Lipót	1132 „ 08 „
Zelms György	1131 „ — „
Zsolnay Imre	1119 „ 67 „

Póttagok:

Szautter Gusztáv	1053 kor. 17 fill.
Tichy Ödön	1023 „ — „
Dr. Áronffy Rókus	1010 „ 08 „
Dr. Vasváry Ferenc*)	976 „ — „
Dr. Sey Ernő	959 „ 11 „
Krautzak János	926 „ 30 „
Brunner Mihály	903 „ 10 „
Szántó Antal	877 „ 10 „
Préger János	868 „ 88 „

Ezek szerint a rendes tagok száma ötvenhét; a póttagoké tíz. A csillaggal jelzettek adója ügyvédi, orvosi stb. oklevél, vagy iparkamarai tagság révén számíttatik kétszeresen.

H i r e k.

Pécs, 1901. október 15.

Hogyan kell a férjjel bántani?

Magyarország szépirodalmi lapjai között annak van a legnagyobb kelendősége, amely a boritékján szabad teret nyit a hölgy előfizetők levelezési hajlamának. Sok mindenről esik ott szó. Az egyik »tiszparti kisbarna« például a »Sujt az átok...« szövegét kéri cserében a turós rétes receptjéért. A másik egyes monogram mintákat ígér annak, a ki megmondja neki, hogy hány csillagból van a Göncöl szekere.

Igy megy a végletekig, éppen nem nélkülözve a naivitásukban mulatságos részleteket.

Egy angol, hölgyek számára szerkesztett ujság azonban tovább megy, mert társadalmi kérdésekkel is foglalkozik. Bájnos angol kisaszony kérdezte ugyanis, hogy miképpen bántják majd az urával?

Erre a következő választ kapta:

Sok férfi megy a legjobb akarattal a házasságba, de elvadija őket a menyecske főzési tudománya. Némely asszony engedi,

»Ez csak egy tanító.«

Mily kevéssé bírják az illetők felfogni a szó magasabb értelmében, mily sok rejlik e szóban: »tanító.«

Hisz Jézus is tanító volt!

Ilyféle gondolatok zsongtak-bongtak egész délután fejemben, míg egyszer csak a társaság sétát ajánlott.

Az idő kellemes volt, s míg az urak a pagátot kergették, az alatt mi a mezőre sétáltunk. Ott történt egy csekélység, a mely eseményszámba alig jöhet, de mégsem hiszem, hogy valaha elmosódjék emlékezetemből.

Ugyanis a mezőn csendesen letelepedett a gulya, míg mi ki nem értünk.

Azonban a hölgyek lángpiros ruhájától megvadult az egyik »riská« s közibünk rontott. Volt persze sikoltozás és futás; lévén pedig a gulyás érzelmeiben szocialista, meg sem mozdult, sőt inkább gyönyörködött az uridámak futkosásában, míg fia, egy 8—9 éves kis legény, ki egyszersmind tanítványom is volt, ijedten kiáltotta atyjának:

»Vater! die kisasszonykérem ist auch dort!« S bátran futott egy furkósbottal, mely nagyobb volt, mint ő maga, s mire atya odaérkezett, elkergette vele a lázadó riskát.

Míg a hölgyek magukhoz tértek az ijedtségtől, ő odajött hozzám és köszöntött.

Máskor ez fel sem tűnt volna, de akkor

Hát mi ütjük-e — és mindig ütjük-e? hisz ez mathematicae is lehetetlen, — nekünk, kiknek 80—100 gyermekkel van naponta dolgunk, akkor a tanításra időnk sem maradna.

Már pedig az is bebizonyított tény, — hogy az iskolában sosem oly rossz a gyermek, mint otthon.

Engem soha, — egyetlen egyszer sem ütött arcul az én jó anyám, a ki sokáig tanítómesterem is volt, habár sosem tanult paedagógiát.

Annál inkább tudjuk mi, mint paedagogusok, hogy veréssel nem lehet jól gyermeket nevelni, azt is tudjuk, mely esetben alkalmazandó a testi fenyték, — azt is tudjuk, hogy a törvény részben tiltja ennek alkalmazását, — sőt azt még legfőképpen tudjuk, hogy ennek betartására a közönség sokkal jobban ügyel, mint a törvénynek ama másik pontjára, amely 60— esetleg 80 gyermeknél többet tilt egy tanítóra rá róni.

És mégis hány eset van a midőn — 100—120 gyermek szorong egy-egy iskolában — én állíthatom ezt, mert már magam is tanítottam ilyen túlszűrt osztályban.

De persze ezt nem veszik egyesek oly hamar tudomásul, ez nem szolgáltat oly érdekes anyagot a kidolgozásra, mintha esetleg egy tanító pofonúti diákját a saját és nem a többi felelősségére.

Elhagynám e keserű hangot, a midőn a nap második felének leírásába kezdek, de nem lehet, mert a délutánt nem a gyermekekkel töltöm, hanem egy nagyszámu ur társaságban, a hová akkor napra hivatalos valék.

Már sokan együtt voltak, mire én odaérkeztem, köztük ismerősök és ismeretlenek.

Mielőtt a kölcsönös üdvözléseken átesünk volna, úgy félfüllel meghallottam, hogy a vendégek egyike kérdezősködött az én kilételemmel illetőleg, mire a másik csendesen ugyan, de azért úgy, hogy én is meghallottam, azt felelte neki kicsinylő arckifejezéssel: »Ez csak egy tanító!«

Igaz, hogy én, amint mondani szokás, az eszéhez mértem neki e mondását, de azért nem tagadom, egész délután ott motoszkált a fejemben; nem az bántott, a mit mondott, mert hisz igaza van, hogy én csak egy tanító vagyok, de a hang, a megvető arckifejezés, a melylyel azt kísérté.

Hát ime mi, kik ugyszólván még magunk is alig hagytuk el a gyermekszobát, midőn már gyermekneveléssel foglalkozunk, s a reáliák tanításán kívül mi vagyunk azok, kik a gyermekeket, a jövő nemzedéket Istenfélelemben, az egyház iránti tiszteletben és hazaszeretletben neveljük, ifjuságunkat, erőnket az iskola négy fala között az oktatásnak s a gyermeknevelésnek szenteljük, arra megvetőleg azt mondják:

hadd lángoljon, az ura, a másik szintén a végletekbe csap, mert gyakran hűti le, a javarész azonban tulhevíti a szerelem izzó kamráját. Így aztán nem csoda, ha a férj élvezhetlenné válik. Ha azt akarjuk, hogy tökéletes legyen az urunk, óvatosan kell eljárunk.

Mindenekelőtt okvetlenül szükséges, hogy a leány maga válassza ki a férjének valót. Vásári portéka nem ajánlatos, a készen hozott férjek pedig néha, dacára a dupla árnak másodrendű minőségűek. Ne engedjük magunkat befolyásolni a tollak csillogásától, mert azok a férjek válnak be leginkább, a kik első tekintetre föl sem tűnnek. Az okos asszony nem forralja sokáig az üstben az urát, legkevésbé erőszakkal. Ugyis ott marad, ha jól érzi magát.

A csók formájában létező cukrot mértékkel kell alkalmazni. Az ecet és bor mellőzendő, egyéb fűszer nem árthat meg. Sosem szabad éles eszközzel megpróbálni, hogy elég hajlékony-e, vagy forró? Engedjük, hogy lassan hüljön ki, esetleg tegyük friss levegőre, nehogy iztelen legyen. Ezen recept szerint a férj hosszabb ideig megmarad.

Napirend 1901. október 16-án.

Naptár: szerda okt. 16. — Róm. kath.: Galusz. — Prot.: Gál. — Görög-kel. (okt. 3.) Dénes — Zsidó: Marcheván 3. — Nap két 6 óra 5 perckor; nyugszik 4 óra 58 perckor. — Hold két 8 óra 47 perckor reggel; nyugszik 6 óra 58 perckor este.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe száraz idő, később nyugaton borulás várható.

Színház: »Cigánybáró«, operette.

— **(Erzsébet főhercegnő eljegyzése.)** A hivatalos lap mai száma közli *Erzsébet* főhercegnőnek, néhai *Rudolf* trónörökös leányának eljegyzési hírét a következőkben: „Ő császári és királyi Fensége *Erzsébet Mária* főhercegnő, Ő császári és királyi Fenségének néhai *Rudolf* trónörökösnek leánya Ő császári és apostoli királyi Fenségének legmagasabb engedélyével *Windisch Graetz* Ottó herceggel jegyet váltott.

— **(Nemes tett.)** A közelmúlt napokban kellemes meglepetésben volt része a vaszari népiskola mindinkább magyarosodó növendékeinek. Ugyanis, dr. *Toldi* Béla pécsi ügyvéd, ki már nem egyszer adta fényes tanujelét a magyar népnevelésügy s annak hazavégtelenül jól esett lelkemnek, midőn a meleg gyermekajkakat a kezemen érzem.

Szomorúan néztem a gyermek ártatlan szemeibe, s tán kissé megvigasztalódva gondolám: te tehát nem azt mondtad, hogy »ez csak egy tanító!«

Midőn későn este egyedül maradvá végiggondoltam a lefolyt órákon, egy temetés merült fel még lelki szemeim előtt, melyet nemrégiben, midőn egy kollégámat temették, láttam.

Zokogva álltak körül tanítványai a kopszóját, s e tanítványok között nemcsak mind gyermekek, de voltak ifjak és meglelt emberek is.

Igaz, hogy annak a kihűlt szívnek, mely valamikor minden jó és nemesért oly lelkesen tudott dobogni, mindegy már, hogy a fájdalom könnyüi kísérik-e örök lakhelyére, ő azért alszik nyugodtan, csendesesen a poros hantok takarója alatt — és én mégis azt gondolom, azt hiszem, úgy érzem, hogy ha majd egykor örök álomra zárom le szemeimet, porladó szívemnek tán mégis edesebb lesz a sir alma, ha valaki néhány csepp igaz könyvet ejt a száradó fűszálra, s az a valaki tán nem fordul el megvetőleg s nem fogja mondani, hogy:

„Ez csak egy tanító» volt.

fiás, nemzeti irányban, a vallásosság szellemétől áthatva való fejlesztése körül minden önzés nélküli jóakaratu támogatásának és áldozatkészségének, a magyar nyelvben legjobb előmenetelt tett tanulók közt való kiosztás céljából egy drb. 20 koronás aranyat adományozott, a mely nagylelkű adományért, az elhagyatott magyar kultúra nevében ez uton is köszönetét és háláját nyilvánítja a nemes szívű adakozónak az iskola vezetősége. Vajha akadna a magyarosodásnak több ily bőkezű s nemeslelkű apostola!

— **(Jegyzők gyűlése.)** A magyarországi községi és körjegyzők országos központi egylete október 27-ikén, délelőtt 10 órakor, Budapesten, a vármegye székházának közgyűlési termében tartja rendes közgyűlését. 26-ikán, délelőtt 9 órakor, a Pannónia-szállóban választmányi ülés előzi meg a közgyűlést.

— **(Halálozás.)** Kardosfalvi *Kardos* Márton, bírósági jegyző, a fővárosi Szent István-kórházban hosszabb szenvedés után meghalt. Az elhunyt a baranya-szentlőrinci kerületben képviselőjelölt volt, de betegsége miatt visszalépett. *Kardos* Kálmán nyugalmazott főispán képviselőházi elnök és *Kardos* Gyula festőművész testvérüket gyászolják a meghaldogultban.

— **(A központi választmány ülése.)** Baranyavármegye központi választmánya folyó évi október hó 19 én ülést tart a vármegyeházán, mely alkalommal a f. hó 17-én a dárdai pótválasztás eredményéről szóló jelentést logják tárgyalás alá venni.

— **(Eljegyzés.)** *Stefán* Gyula okleveles polgári iskolai tanár Szigetvárott eljegyezte *Vargha* Emmuskát, *Vargha* Elek leányát Keszthelyről.

— **(Új anyakönyvvezető.)** A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Baranya vármegyében a beremendi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé ifj. *Lechner* Antal gyógyszerészt nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: okt. hó 15 én reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 1000, az ellentartóban 320 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 785 köbméternek találtatott.

— **(Az ügyvédi kamara köréből.)** A pécsi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. *Németh* Arthur pécsi lakos ügyvédet, az ügyvédségről való lemondás következtében, saját kérelmére az ügyvédek lajstromából törölte.

— **(Talált hulla.)** Nagy-Peterd község határában az országuton néhány arrajáró ember tegnap egy körülbelül 35–40 éves ember hullájára akadt. Miután a hullát a környéken senki sem ismeri, agnoszkálása végett megtették a szükséges intézkedéseket.

— **(Pótvásár.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Toina vármegye területéhez tartozó Szakcs községben a f. évi szeptember hó 14-ére esett, de elmaradt országos vásár helyett f. évi október hó 16-án pótvásár tartassék.

— **(Meglopott orgazda.)** *Markusits* Demeter, rác-kozári lakos a közelmúltban

panaszt emelt, hogy éléskamráját ismeretlen tettesek feltörték s abból többféle élelmiszert loptak el, többek között egy bődön zsirt is. A megejtett nyomozás során a gyanu a káros egyik szomszédjára esett, ki bevallotta, hogy ő a zsirt egy előtte ismeretlen embertől vette, de azóta a zsirt már ő tőle is ellopták. Most aztán fejelentették az orgazdát a bíróságnál, a tolvajokat pedig tovább nyomozzák.

— **(Új szivattyutelep.)** A mohács kölkedi ármentesítő-társulat szivattyutelepet állít föl s már a tavaszi esetleges árviznél használatba veszi.

— **(A könnyelműség áldozata.)** *Freuder* János árpádi lakos a napokban elküldte egyik kocsisát *Kain* Ferencet ötven koronával, hogy azt tartozásának kifizetése végett vigye el egyik szomszédos községben lakó testvéréhez. A legény el is indult a pénzzel, utközben azonban betért egy koresmába, hol a reábizott pénzt az utolsó krajcárig elmulatta. Másnap reggel aztán megtalálták a legényt a koresma istállójában felakasztva, holtan. Az esetről értesítették a hatóságot, mely intézkedett a könnyelműség áldozatának eltemetéséről.

— **(Hölgyek klubja.)** Eszéken igen érdekes ujitást kezdeményezett *Althann* Tili grófnő. Tanácskozássra hívta egybe Eszék előkelő hölgyeit és megalakította az eszéki hölgyek klubját, mely *Althann* grófnét megválasztotta elnöküdjének, *Heyer* asszonyt pedig titkárnak. Minden hét péntekjén délután négy órakor tartják meg a hölgyek a klubüléseket. A szövetkezés célja a hölgyek közreműködésére váró társadalmi mozgalom kezdeményezése, az asszonyok szórakoztatása. A hölgyek első sorban is a billiárd játékokat fogják kultiválni, de külön kártyázó csoportok is alakulhatnak, a hazardjék azonban ki van zárva. Különböző előadások is fölvetettek a programba és — zongorát is szerez magának a klub. Az eszéki kaszinó a hölgyek klubjának, melynek helyiségeit leányok is fölkereshetik, a péntek délutáni összejövetelek részére átengedte kisebb termét. A hölgyek klubjának megalakítását nagy örömmel fogadták Eszék hölgyei, akik már pénteken meg is tartják első összejövetelüket férfiak nélkül.

— **(Eltűnt gyermekek.)** *Nagy* József, tizenhétéves fiu, tegnap este eltűnt szülei lakásáról. A fiu ebéd után hagyta el siklósi-utcai lakását s ma reggelig sem tért vissza. Eltűnését bejelentették a rendőrségnek s most keresik a fiut, ki szürke ruhát, puha kalapot visel; barna haju és kék szemei vannak. — Ugyancsak eltűnt ma délután *Varga* Erzsike, hatéves kis leány is, a kit szintén keresnek.

— **(Gyújtogató gyermek.)** *Kapoc* János, egyik szomszéd községbeli lakos házában udvarán a napokban kigyuladt egy szalmakazal, melyről a tűz csakhamar átterjedt egy istálló épületre, ezt azonban sikerült még idejekorán megmenteni. A tűz keletkezési okának kiderítése végett megindított vizsgálat során megállapították, hogy a tüzet a káros 6 éves leánya okozta, ki játékközben gyújtotta fel a lángbaborult kazlat.

— **(Meglopott munkás.)** *Schirmann* Balázs munkásember kint dolgozott a mult héten Bányatelepen. Ez alatt bányatelepi uti lakásán behatolt valami enyveskező

tolvaj a szobájába s onnan egy — télikabátot, egy nadrágot és egypár cipőt elloptott. A káros csak ma értesült a lopásról, mikor haza tért s lakását kifosztva találta. Az esetet bejelentette a rendőrségen, a hol megindították a nyomozást az ismeretlen tolvaj után.

— (**Öngyilkosság.**) *Balogh* Mihály dunaszekcsői lakos házának padlására ment föl aludni. Másnap hajnalban kis leánya fölment a padlásra, hogy tőle valamit kérdezzon; de rémülve látta, hogy atyja a padlás egyik gerendáján lóg. Mire a községi rendőrség kiküldöttjei a helyszínére megérkeztek és *Balogh* Mihályt levágták a kötélről, az már halott volt. Az orvosrendőri hullaszemlén megállapították, hogy *Balogh* Mihály, ki egyebként iszákos ember volt, önmaga kötötte föl magát s ennek oka a családjával való viszály szülte elkeseredésében keresendő.

— (**Magtár-foeztogatók.**) *Tiglman* József és *Schaten* Károly afféle munkakerülő legények, kik jobb szeretik a másét, mint a tisztességes dolgot. Ez a szenvedélyük most lopásra vitte őket. Ákulcsot keritettek ugyanis és *Scholz* Gyula magtárát kinyitván, elemeltek onnan husz zsák árpát. Azonban a csendőrség ma kinyomozta őket s most a bíróság elé kerülnek.

— (**Sulyos igazságszolgáltatás.**) *Budai* Ferenc, szegzárdi lakos a szültejében érte *Ferger* Ferenc és *Tóth* Ferenc nevű gyerekeket, akik ott össze-vissza szaladgáltak. Neki sem kellett több, *Ferger* Ferenc frakk-

ját elcsipte, és úgy elnadrágolta a szerencsétlen gyerekeket egy szijkorbácsal, hogy 25—30 napig fogja csak a természet helyrehozni azokat a folytonossági hiányokat, amelyek az ő ütlegei nyomán a gyerek testén támadtak. A szülők egy kicsit sulyosnak találták ezt az igazságszolgáltatást és azért feljelentették Budait a csendőrségnek.

— (**Boltok bérbeadása.**) Ma délelőtt tartották meg az árjelítést a városhán és a vele szomszédos városi épületekben levő bolt-helyiségek bérbeadása tárgyában. Az árjelítésen — melyet *Pintér* Ferenc tanácsos vezetett — nagy volt az ajánlási kedv s az összeredmény 300 koronával jobb az eddiginél. Ennyivel több bért kap a város a bolthelyiségekért a jövőben.

Idegenek Pécsen.

— Október 14-én. —

Arany-hajó-szálló. Kapotsfy Aurél, ügyvédjelölt, Kaposvár. — Erber Lajos, kárbeclő, Bpest. — dr. Kronberger Vilmos, orvos, Barcs. — Hets Ferenc, takarékpénztárt hivatalnok, Veszprem. — br. Tallián Dénes, miniszteri osztálytanácsos, Bpest. — Iraszek N., műépítész, Bpest.

Vadember-szálló. Schwartz J., kereskedő, Besedek. — Weber Illés, tanító M. Egregy.

Mátyás király-szálló. Kohn Viktor, kereskedő, Kaposvár. — Mezeji Karola, magánzó, Brassó.

Művészet, irodalom.

○ **Romeó és Julia.** Tegnap este közepes ház előtt, ifjúsági előadásban került nálunk színre Shakespeare drámája *Romeó és Julia*.

Romeó szerepében *Thury* Elemért láttuk, kit ugyan helyenként a rekedtségig ragadott el a hév, mindazonáltal alakítása igen közvetlen volt, a mennyiben az ifju *Romeó* minden erőnyét és hibáját vitte a színpadra. *Thury* *Csige* Böske, mint *Julia* igen kedves jelenség, a nálunk e szerepben fellépett drámai színésznők közül talán az egyedüli, kinek el tudtuk hinni, hogy tizenégy éves. Játékaról szólva egyedül erkélyjelenete eshetik kritika alá, a mennyiben szerepének eme részét szinte értelmetlenül tette a túlzott hangulatfestés. — Annait óhajtunk csak erre vonatkozólag megjegyezni, hogy a lélek drámai megrázkódtatása soha sem nyilvánul a szóözönben. A darab többi szereplői jól megállták helyüket, csupán *Fekete* *Mercutio*ja lehetett volna erőteljesebb, míg *Kardos*ról, tegnapi alakítását tekintve, mindent elhittünk, csak azt nem, hogy ő „bősz *Tibalt*.” Az előadás esti negyed tizenegy órára ért véget.

○ **Az állatok világából** most megjelent 37-ik füzetben az egér-felétről, különösen pedig a patkányokról van szó. Az említett füzetben különben az erdei-, házi-, a gözü-, a törpe-, valamint a berber-egérről is találunk vonzóan megírt ismertetést, igen sikerült szövegrajzok kapcsán. A kiadó cég ehhez a füzethez színes nyomatu mű mellékletet csatolt, amely a törpe egereket ábrázolja. Az állatok világa című gyönyörű műnek egy-egy füzet — 80 fillérért kapható úgy a Légrády testvérek könyvkiadóhivatalában (váci-körut 78.) mint minden könyvesboltban.

D A L O K.

I.

Csak tudnám, hogy szerettél egykor,
Hogy uralkodtam a szived felett,
Hacsak egy percig! Nem lenne szívem
Ugy agyontörve, olyan csüggedett.

Csak tudnám, hogy szivedbe csaltam egy mosolyt is,
Hogy álmaidban ott voltam veled . . .
Mit bánom én, hogy álom volt csupán mind;
Od'adnám érte egész éltemet.

Csak azt tudnám, hogy tőlem ki rabolt el,
Hogy boszut álljak Isten s emberen,
Ki tudja, tudnálak szeretni újra?
Tudnálak-e oly végtelen?!

II.

Eljön a csillogó tél nemsokára,
Ott lent a jégen látlak újra majd,
Eszedbe jut az a bóhó fiucska,
A ki utánad oly hiven szaladt.

Azt hitte, a szivedbe lát szegényke
Hogy van szived tán szeretsz egy picit
Ugy reszketett, ha a jég egyet roppant,
Ugy félt miattad, hogy még elveszit.

El is vesztett, vagy tán nem is voltál
Soha az enyim, vagy egy percre tán!
Én csak futottam, oly jó volt a jégen
Hévülve futni szép leány után.

Geysa.

Irta: TIHANYI KÁROLY.

105

úr öblös tajtpipáját majd, hogy ki nem pottyantotta csodálkozó szájából — úgy hallgatta Sándort.

— No hát, most mit akar uraságod mivelni ezzel a garmada pénzzel?

— Oh, csak azért ne uraságoszon meg nagyságod! Hát megvenném a Hegyháthy birtokot; mert úgy is dobra kerül. Hajlandó vagyok, oly árt adni érte, hogy még maradjon az öreg kamarásnak életjáradéka, persze azzal a kikötéssel, hogy innen elköltözzék.

— Ugy sem maradhat az itt szégyen szemre! No de hát fél milliót akarnál érte adni?

— Menyi a teher?

— Négyszázezer forint. Százezer forintot számítottam arra, hogy az öreg kamarás megélhessen tisztességesen.

— Adok hatszázezer forintot, ha nagyságod meg marad jószágigazgatónak!

— Maradok hát öcsém uram! Meg aztán ez évben a fiam is megjön Ovárról . . . ha lehet használni . . . akkor!

— Akkor kérem sziveskedjék nagyságod óhajomat elintézni. Minden marad a régiben, illetve nagyságod tanácsa szerint. Tehát számíthatok reá?

— Meglesz minden! Ily szerencsét nem találna egyhamar Hegyháthy; meglesz! A dombegyházi úriház is benne van ám a birtokban!

— Tudom; kell is, mivel a régi házunkat már kiadtam bérbe.

— Meglesz minden, ahogy uraságod kívánja. Szervusz öcsém!

Folyó szám 19. Idénybérlet 19. Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, szerdán, október 16-án:

Cigánybáró.

Nagy operette 3 felvonásban. Irták: Jókai M. és Schnitzer I. Németből fordították Gerő K. és Radó A. Zenéjét szerezte: Straus J.

Személyek:

Zsupán K., gazdag bánati sertéskeres. . . Szilágyi A.
 Arséna, leánya Staud Margit
 Mirabella, Arséna gouvernantja . . . Oláhné H.
 Ottokár, Mirabella fia Kardos A.
 Cipra cigányasszony Szirmay Olga
 Saffy cigányleány Márkus A.
 Barinkay Sándor, elzüllött nemes . . . Kozma Pista
 Gábor deák Mezey Andor

Holnap, csütörtökön, október 16-án:

Lecouvreur Adrienne.

Scribe Legouve drámája.

Pénteken »Viceadmirális« operette.

Szombaton »Sasok« vigjáték.

Törvénykezés.

§ Csöd egy ügyvéd ellen. A pécsi kir. törvényszék, mint csödbíróság t. hó 10 én tartott csödbírósági ülésében dr. Németh Arthur pécsi ügyvéd ellen elrendelte a csödt. Csödbiztosul kirendelték Farkas Sándor törvényszéki bírót, tömeggondnokul Áronffy Ró-

kus dr. és helyettesül Seivér Lajos dr. pécsi ügyvédek. A hitelezők igényeiket november 15-ig bezárólag jelenthetik be.

§ Hivatalvesztésre ítélt körjegyző. Mészöly János körjegyző és anyakönyvvezető volt a somogy megyei Igal községben. Ebben a minőségben összeadta Csik Jánost, a ki feleségétől elváltan élt, egy másik asszonnyal, pedig a férj nem volt még jogerősen elválasztva hitestársától. A kaposvári törvényszék kettős házasság kötése miatt 10 korona pénzbüntetésre és hivatalvesztésre ítélte Mészöly Jánost s ezt az ítéletet most a kir. tábla is jóváhagyta.

Tanügy.

(A tanfelügyelőségi tollnokok kérelme. A tanfelügyelőségi tollnokok, mikor a tanfelügyelők vidéki köruton vannak, rendszeren végzik azokat a teendőket is, amiknek teljesítése az ő hatáskörükbe nem vág. Némelyik tanfelügyelő pedig — példa nem egy volt erre — egészen tollnokára utalja a hivatalos teendők elintézését. A tollnokok éppen e miatt kérelmet intéztek a kultuszminiszterhez, hogy a tollnokok méltányos előléptetésével lehetőleg minden vármegyében segédtanfelügyelői állást szervezzen s a segédtanfelügyelőket a helyettesítéssel megbizva, vessen véget immár azon valóban tarthatatlan, sőt szégyenletes állapotnak, hogy a XI. fizetési rangosztályba sorolt tanfelügyelőségi tollnokok határozottan tanfel-

ügyelői teendőket végezzenek. A tanfelügyelőségi tollnokok eme kérelme valóban jogosult és megérdemli, hogy a kultuszminiszter teljesítse ezt a méltányos kérelmet.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1901. okt. 15. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 762.5 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 14.8 °C.

» maximuma: 13.4 °C.

» minimuma: 9.6 °C. } tegnapi.

Párányomás: 10.1 mm.

Relatív nedvesség: 81. %

Felhőzet: 10. Cum. Str. E.

Szélirány s erő: E. 2. —

Csapadék 0. Harmap. 9. 3C.

Változó felhőzet, esőre hajlamos i. v

Dr. Cser.

TÁVIRATOK.

— Vörös László mandátuma. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kaposvári választók küldöttsége ma délelőtt nyújtotta át a mandátumot Vörös László, volt államtitkárnak, a ki hosszabb beszédben köszönte meg választói bizalmát.

A küldöttség ezután a miniszterelnöknél tiszteltgett, a ki szívesen fogadta a küldöttséget, örömét fejezve ki, hogy Somogy megye s ebben Kaposvár ismét diadalra juttatta a szabadelvűpárt zászla-

Sándor elbucszott a derék öreg urtól, ki bizonyára hű sáfárja lesz vagyonának s onnan a takarékpénztárba igyekezett hol kétszáz ezer forintot tett le betétként. Onnan az osztrák-magyar bank fiókjához sietett és a még meglévő nyolcszáz ezer forintot a bankba helyezte. Aztán a takaréktári könyvet és a bank elismerőkönyvét otthon a tűzmentes pénzszekrénybe helyezte. Mindkét betéti helyen egyszerre mind letiltotta a pénzt, s csak neki személyesen lehetett felvenni, vagy szóbelileg intézkedni róla.

* * *

A zabor hegy csúcsát elborította egy villám s ecsőterhes vastag komor felhő. Az ég ólomszürke, néma csend borult a tájra. Nehány elkésett madár hasítja száguldó repülésvel a szürke láthatárt, s a messze távolból már tompa moraj kél. Nagy csöppek kezdenek hullani s a Dombegyházi villa előtti virágos kert növényei megadóan hajtják meg diszes fejüket. Most óriási recsegéssel hull a nagy mindenségből egy cikázó sistergő villámsugár, utánna bömbölően hallszik a Mindenható földforgató haragja. Zúgó sűrű eső követi a dörgést, és e sűrű eső által elsötétül az egész táj.

A Dombegyházi villa erkélyén pedig, földve a vihar viszontagságai ellen, két boldog ember áll, kéz a kézben.

— Emlékszel-e még édes?

És a villogó szemű világszép vörös asszony kérte Sándort, hogy játssza el neki azt a régi rend nótát:

Remegve kért, hogy hagyjam el,

Egy köny rezgett szemében.

Nem volt már szép, se fiatal,

De kedvesebb mint régen.

Künn zuhogott az eső, s benn hullott a csók, az ölelés. Már már, veszélyesen villogtak az asszony szemei, de Sándor hideg komolysággal, sugta a kis korall piros fülbe: Hétfőn lesz az esküvőnk! Mire a délceg gyönyör ittas asszony vissza sugta: Oh te rabszolgatartó, te édes zsarnok!

Hétfő után pedig, mai napig, Sándorék még mindig a mézes heteknél tartanak, pedig annak, hogy elkezdőttek innen-onnan már husz éve. Éva asszony ma hatvan éves, de még mindig megmaradt „madame Lenclonnak“.

VÉGE.

ját. A választásokra vonatkozólag a többi között ezeket mondta:

— Tudtam, hogy az ország erős többsége áll a szabadelpárt mögött. Ebben bizva, bátorsággal mertem belemenni a tiszta választásba. Szerencsésnek érzem magamat, hogy az ország többsége nekem adott igazat és nem azoknak, akik a tiszta választással kapcsolatban mindenféle baljósokat tettek.

— **Az ó-becsei pótválasztás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az ó-becsei pótválasztást folyó hó 19-re, szombatra tűzték ki.

— **Szélhámós hírlapiró büntetése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapesti büntető törvényszék Szudy Dezső szélhámóst, aki hírlapirónak adta ki magát, hat rendbeli csalás miatt másfél évi börtönrre ítélte.

— **Katasztrófa egy tűzvéstnél.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A brüsszeli Continental nagy szállodában tűz ütött ki, a nagy létra, melyet a tűzoltók a házhoz támasztottak és a melyen több tűzoltó volt, eldőlt és a tűzoltók közül kettő szörnyen halt, nyolc pedig súlyosan megsebesült. A szálloda nagy része leégett.

— **Kitchener dolgozik.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Schömann bur-parencsnokot az angolok ma halálra ítélték és azonnal agyonlőtték. Két fiatal bur-tisztet pedig a háború végéig tartó fogságra és husz botütésre ítélték.

Nyilt-tér.

Pilch Andor

okleveles építész-mérnök

(Iroda: Pécs, Vörösmarty-utca 3.)

Ajánlja magát minden e szakba vágó tervezési, művezetési, szakvéleményezési és kiviteli munkákra.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

!! Éppen most jelent meg !!

A Pécs szab. kir. város és határában levő épületek jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Gróf Andrássy Aladár szigetvári uradalmában

eladásra kerülnek:

30 db. 5 éves — saját nevelésű — jól fejlett s befogásra alkalmas magyar tinó,
48 db. 4—8 éves magyar tehen,
26 db. magyar mustra ökör,
2 db. bivaly ökör,

melyek a szigetvári vasuti állomástól 10 kilométernyire fekvő Szt.-Mihályfa pusztán bármikor megtekinthetők.

Szt-Mihályfa 1901. okt. 10.

Békefy Gyula,
urad. tisztartó.

A Széchenyi-tér közelében

két ház

célszerű lakásokkal és kerttel; egy a város közvetlen közelében fekvő

szőlő

kényelmes nyaralóval és több

ház hely

előnyös feltételek mellett eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Grün Bernát

UTÓDA

férfiszabó

PÉCS, Zsiga gyógyszertár fölötti emelet.

Alapított 1865-ben.

A vidék egyik legnagyobb és legrégibb elsőrendű

szabó-üzlete

ajánlja dusan felszerelt raktárát a legkiválóbb minőségű szövetekben, melyekből mindennemű

férfi-ruhák

a cégtulajdonos személyes felügyelete mellett, a mai kor igényeinek megfelelőleg a legkiválóbb gondnal, olcsó árban készíttetnek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Grün Bernát utóda.

5032. sz. szám

1901. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A sádsi kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécsi takarékpénztár végrehajthatónak, Hanzl Györgyné és társa végrehajtást szenvedő elleni 1400 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sádsi kir. járásbiróság területén levő Bikal község és határában fekvő jelenleg még felelő részben Hanzl Györgyné Binderwald Katalin és másik felelő részben Binderwald Péter nevében álló a bikali 100 sz. betétben I. 1—46. sorsz. a. foglalt urbéri birtokra az 1468 koronában a végrehajtási árverést ezeannel elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan 1901. évi november hó 11. napján d. e. 10 órakor a birói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy is 146 kor. 80 fill készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jezett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelet igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy neki az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Sádon, a kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság 1901. évi szept. 2. napján.

Ónody Károly,
kir. aljárásbiró.

Tőzeg klosettek!

Tőzeg-klosettet beszerez mindenki, ki teljesen szagtalan árnyékszékkel óhajt. mert a tőzeg szagtalanít!!

Tőzeg-klosettet beszerez mindeki, ki a maga és családjának egészségéről gondoskodik, mert a tőzeg fertőtlenít!

Tőzeg-klosettet beszerez mindenki, aki a mindenféle betegségeket teresztő pöczegödröt házából eltávolítani kívánja, mert az ilyenre a tőzeg-klosettek használatánál többé szükség nincsen.

Tőzeg-klosettek kizárólag kaphatók:
Kraus Istvánnál, Pécsen.

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel szívesen adom b. tudomására, hogy a nekem szállított tőzeg szóró klosettekkel teljesen meg vagyok elégedve. A klosettek kifogástalanul működnek és teljesen szagtalanok. Pécs, 1900. június hó 10-én.

Tisztelettel Dr. Mende Lajos.

T. Kraus István urnak Pécsen.

Szívesen adom tanubizonyítást annak, hogy az Ön által szállított tőzeg-árnyékszék minden tekintetben megfelelő, különösen hangsúlyozom, hogy mióta ezek nálam használatban vannak és az emésztőgödröt házából eltávolítottam, az eddig mindig nedves falak egészen kiszáradtak. Pécs, 1901. május hó.

Tisztelettel Dr. Czirer Elek, főorvos.

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel igazolom és bizonyítom, hogy a megyei árvaháznál már egy év óta ezen klosettekből 10 db. van használatban és feltűnő szagtalan voltak, csekély kezelési költségük folytán legmelegebben ajánlhatók.

Keller István, várnagy,
mint a megyei árvaház felügyelője

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel szívesen kinyilatkoztatom, hogy a nekem szállított tőzeg klosettek teljesen megelégedésemre beváltak és a még visszalévőket is mihamarabb átalakítottam.

Tisztelettel Fodor Pál, ügyvéd Deák-u. 1.

